

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanku a sudkýň JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľakovej, v právnej veci žalobcu: F., C., C., zast. JUDr. N.H., advokát, Advokátska kancelária, Š., B., proti žalovanému: F., a. s., O., B., IČO: X., zast. JUDr. A.M., advokátkou, Advokátska kancelária, M., N., **o zaplatenie 50 000,- GBP s prísl.**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. 05. 2008 č. k. 1 Cbm 31/04-252, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. 05. 2008 č. k. 1 Cbm 31/04-252 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sme 632,02 Eur do troch dní na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi 50 000,- GBP (anglických libier) istiny, spolu s úrokom z omeškania vo výške 7% ročne odo dňa 10. 08. 2001 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný bol ďalej zaviazaný zaplatiť 360 422,40 Sk náhradu trov konania žalobcu na účet právneho zástupcu žalobcu, do 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ním vyhovel žalobe na začatie konania doručenej súdu dňa 14. 07. 2004, v ktorej žalobca žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie 50 000,- GBP so 7% úrokom ročne od 10. 08. 2001 do zaplatenia, titulom nezaplatenej kúpnej ceny akcií.

Neuznal obranu žalovaného, v ktorej namietal platnosť kúpnej zmluvy ako celku a to najmä z dôvodu, že účastníci nemali vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu na predaj akcií a už nie vôbec vyplatiť kúpnu cenu, pretože išlo iba o vypracovanie podkladu pre zápočet a zohľadnenie nárokov spoločníkov pri vystúpení zo spoločnosti F..

V rámci vykonaného dokazovania boli súdu predložené dôkazy a to prehľad kurzových lístkov NV S za 07. 04., výpis z OR F., a. s., zmluva o kúpe akcií, dohoda o postúpení pohľadávok, výpis zo S., a. s., výpis z OR o. s. A., a. s., osvedčenie cyperského obchodného registra štatutárnemu zástupcovi žalobcu, udelenie plnomocenstva štatutárneho zástupcu žalobcu pánu V. na právne úkony v mene žalobcu. Osvedčenie cyperského obchodného registra o inkorporácii (vzniku) žalobcu. Plnomocenstvo udelené pánom V. právnenému zástupcovi žalobcu, kúpna zmluva o prevode akcií uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, spolu súradné z anglického registra spoločností, osvedčujúci prevod akcií spoločností T. &. nadobudnuté od žalobcu z vlastníctva žalovaného na spoločnosť C..

Taktiež súd sa oboznámil s návrhom na začatie konania vo veci samej o 50 000,- GBP, predloženými dôkazmi, vyjadreniami žalovaného, z ktorých zistil, že zmluvu o kúpe akcií predávajúci „G.“ F., V., R. za kupujúci: S., V., Š. uzatvorili túto zmluvu podľa zák. č. 513/1991 Zb., v platnom znení a v súlade so zák. 600/1992 Zb. v platnom znení. Predmetom prevodu podľa tejto zmluvy, sú listinné akcie na meno emitenta S., a. s., v počte 5.690 kusov v nominálnej hodnote akcie 10 000,- Sk.

Podľa ČI. 4, bodov 4.2. je kupujúci povinný poukázať kúpnu cenu na účet predávajúceho do tridsať dní odo dňa doručenia písomnej výzvy predávajúceho. Najneskôr však do jedného roka odo dňa platnosti tejto zmluvy.

Podľa ČI. 6, bodu 6.1. Práva a povinnosti založené touto Zmluvou sa budú riadiť právnym poriadkom štátu, kde má sídlo S., podľa bodu 6.2. Všetky práva a povinnosti

vyplývajúce alebo spojené s plnením alebo neplnením tejto zmluvy, sa budú riadiť právnym poriadkom štátu, v ktorom má sídlo S., podľa bodu 6.3. Ak sa Zmluvným stranám nepodari urovnať prípadný spor vzájomným rokovaním, spor rozhodne Krajský súd v B., ktorému je týmto daná vecná a miestna príslušnosť, rozhodnutie ktorého budú zmluvné strany plne rešpektovať. Dohodou o postúpení pohľadávok zo dňa 05. 11. 2003 uzatvorenou podľa článku 524 slovenského Občianskeho zákonníka i s relevantnými ustanoveniami slovenského Obchodného zákonníka sa prevodca: G. Financial Servises V., R. a nadobúdateľ F. (žalobca) dohodli, že predmetom postúpenia podľa tejto dohody je postúpenie všetkých práv a nárokov prevodcu, ktoré vyplývajú zo zmluvy o kúpe akcií a relevantných súvisiacich riadiacich zákonov pre nadobúdateľa, ktoré obsahujú najmä nasledujúce, no nie sú obmedzené len na tieto:

a/ právo na zaplatenie kúpnej ceny akcií, podľa zmluvy o kúpe akcií vrátane platby všetkých súvisiacich úrokov z nedodržania a iných nárokov, ktoré vyplývajú zo zmluvy o kúpe akcií, prípadne súvisiaceho riadiaceho zákona,

b) právo odstúpiť od zmluvy o kúpe akcií a znovu získať akcie, ktoré tvoria predmet zmluvy o kúpe akcií podľa relevantných ustanovení súvisiaceho riadiaceho zákona,

c) právo vyrovnáť pohľadávku akýmkoľvek spôsobom podľa zákona, vrátane práva žaloby na súde vo veci pohľadávky. Ďalej sa účastníci dohody dohodli, že cena za postúpenie pohľadávky bude 3 400 000,- Eur a táto bude zaplatená nadobúdateľom do 12 mesiacov od podpísania dohody.

V čl. 5 dohody sa účastníci i dohodli, že práva a povinnosti ustanovené touto dohodou, sa budú riadiť zákonmi Slovenskej republiky a akékoľvek spory z nej vyplývajúce sa budú riešiť príslušným súdom v Bratislave.

Pri hodnotení prvostupňový súd vychádzal z ustanovenia § 132 OSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Z dôkazov predložených súdu jednoznačne vyplýva, že dňa 10. 07. 2001 uzatvorili spoločnosť F. kúpnu zmluvu týkajúci sa prevodu vlastníctva 50.000 akcií spoločnosti T. so sídlom vo V.. V zmysle kúpnej zmluvy, spoločnosť F. ako predávajúci previedol dňa 29. 06. 2001 akcie spoločnosti T. do vlastníctva kupujúceho – spoločnosť F., a. s. Podľa článku 3 kúpnej zmluvy bol kupujúci povinný poukázať kúpnu cenu na účet

predávajúceho do tridsiatich pracovných dní odo dňa podpísania kúpnej zmluvy. Je nesporné, že kupujúci do dňa vynesenia prvostupňového rozsudku kúpnu cenu za prevedené akcie, neuhradil.

Žalovaný v konaní spochybňuje vážnosť prejavu vôle uzatvoriť kúpnu zmluvu týkajúcu sa akcií spoločnosti T. and D.t Ltd., pričom však nijako nespochybňuje platnosť podpisov štatutárnych zástupcov zmluvných strán a neuvádza žiadne dôkazy preukazujúce „nevážnosť“ prejavov vôle zástupcov oboch zmluvných strán. Rovnako účelové a neopodstatnené sa javilo prvostupňovému súdu, aj tvrdenie žalovaného, že označenie kupujúceho na kúpnej zmluve, sa nezhoduje s označením odporcu, a teda nie je jednoznačne zrejmé, že sa jedná o ten istý subjekt. Identita žalovaného na kúpnej zmluve je nesporná, vzhľadom na identické IČO, sídlo, ako aj označenie odporcu a kupujúceho. Skratka AO, uvedená pred obchodným menom kupujúceho – žalovaného, je ruská skratka označenia akciovej spoločnosti, ako právnej formy kupujúceho a jej uvedenie nijako nemôže viesť k spochybneniu identity žalovaného ako kupujúceho. Aj ostatné tvrdenia žalovaného týkajúce sa údajného započítania vzájomných nárokov žalobcu a žalovaného sú právne irelevantné vzhľadom k tomu, že nie sú ničím podložené.

Prvostupňový súd – Krajský súd v Bratislave, ako vecne a miestne príslušný na konanie po takto vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie kúpnej ceny vo výške akcií v zmysle § 447 a § 448 ods. 1 Obchodného zákonníka, je dôvodný, a preto návrhu na zaplatenie kúpnej ceny vo výške 50 000,- GBP, vyhovel. V súlade s § 369 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny 50 000,- GBP od 10. 08. 2001 do zaplatenia z uplatneného nároku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie žalovaný. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, žalobu zamietnuť a zaviazať žalobcu na náhradu trov konania.

Žalovaný, ako odvolateľ považuje napadnutý rozsudok za nejasný a nepreskúmateľný, pretože posledné tri odseky odôvodnenia na str. 3 rozsudku až po predposledný odsek na str.

4 rozsudku sa netýkajú tohto sporu a z ďalšieho odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, aký vplyv mala táto zásadná chyba na rozhodnutie vo veci samej a na ďalšiu časť odôvodnenia. Tento vplyv bol zrejme ale podstatný, keďže sa súd absolútne nezaoberal odôvodnením faktu, že spor rozhodoval podľa slovenského hmotného práva.

Súd v odôvodnení uvádza, že účastníci sporu dňa 10. 07. 2001, uzavreli kúpnu zmluvu, týkajúcu sa prevodu vlastníctva 50.000 akcií spoločnosti T. a v zmysle tejto zmluvy žalobca previedol na žalovaného dňa 29. 06. 2001 akcie tejto spoločnosti.

Súd žiadnym spôsobom neodôvodnil a z rozsudku vyplýva, že sa touto otázkou ani nezaoberal, ako možno v zmysle zmluvy (podľa zmluvy, na základe zmluvy) previesť akcie o 12 dní skôr, než bola zmluva uzavretá. Je teda evidentné a samotným navrhovateľom potvrdené, že k prevodu akcií prišlo skôr, než bola zmluva, z ktorej navrhovateľ svoj nárok vyvodzuje, uzavretá. Nedošlo teda na strane navrhovateľa k plneniu na základe (podľa) uvedenej zmluvy a prípadný nárok navrhovateľa voči odporcovi na zaplatenie 50.000 GBP z tejto zmluvy, nevyplýva. Žiadny iný titul na zaplatenie sumy 50.000 GBP, v spore nebol prezentovaný, napriek tomu žalovaný na jej zaplatenie bol zaviazaný.

Súd sa nezaoberal s námietkou žalovaného, že medzi účastníkmi nebolo ako rozhodné právo dohodnuté slovenské hmotné právo. Ak chcel v danom prípade na vec aplikovať Obchodný zákonník, čo v konečnom dôsledku aj urobil, mal tento svoj krok aj odôvodniť náležitou aplikáciou príslušných ustanovení zák. č. 97/1963 Zb. v platnom znení.

Z toho dôvodu zotrval na stanovisku, že cieľom ust. § 10 ods. 1 a 2 zák. č. 97/1963 Zb. pri aplikácii „rozumného usporiadania daného právneho vzťahu“, je vybrať rozhodné hmotné právo z viacerých, do úvahy prichádzajúcich právnych poriadkov. Nie je ich cieľom vybrať taký právny poriadok, na základe ktorého konkrétny výsledok úpravy práv a povinností účastníkov sporu bude rozumný a spravodlivý, napr. preto, že súd bude aplikovať právo, ktoré pozná.

Práve preto sú v ust. § 10 ods. 2 zák. č. 97/1963 Zb., uvedené hraničné ukazovatele pre jednotlivé zmluvné typy, pri použití ktorých zákonodarca považoval aplikáciu určitého právneho poriadku podľa nich určeného za zodpovedajúcu rozumnému usporiadaniu daného

vzťahu v danom prípade právny poriadok určený podľa miesta, kde bolo sídlo žalobcu (predávajúceho) v čase uzavretia zmluvy. Pre určenie rozhodujúceho práva, nie je relevantné dohodnuté sudisko, znalosť alebo neznalosť určitého právneho poriadku účastníkmi zmluvy, ani výsledok sporu, a ani návrh navrhovateľa na použitie hmotného práva. Nebolo teda možné v danom prípade aplikovať slovenské hmotné právo. Súd v rozsudku uvádza, že žalovaný v konaní spochybňuje vážnosť prejavu vôle uzatvoriť kúpnu zmluvu, týkajúcu sa akcií spoločnosti T., pričom však nijako nespochybňuje platnosť podpisov štatutárnych zástupcov zmluvných strán.

Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 03. 02. 2006 založil do spisov úradne preložený list konateľky žalobcu p. M. z 26. 01. 2006 s jej úradne overeným podpisom, z ktorého jasne vyplýva, že sa nikdy nezúčastnila na príprave zmluvy, z ktorej žalobca a v celom roku 2001, sa na Slovensku nezdržiavala ani jeden deň.

Netreba ani znalecké dokazovanie na preukázanie toho, že podpis M. uvedený na tomto liste a na dokumente žalobcu označenom ako príloha č. 2 (v angličtine) sa tak zásadne líšia, že niet ani najmenších pochyb, že podpis na zmluve a „jej“ podpis na zmluve z 10. júla 2001, predloženej žalobcom súdu a označenej ako príloha č. 3 (v angličtine), sa tak zásadne líšia, že niet ani najmenších pochyb, že podpis na zmluve nesúhlasí s podpisom M., ktorá v tom čase bola konateľkou spoločnosti žalobcu.

Odvolaťel' namieta aj opodstatnenosť priznaného úroku z omeškania. To preto, že výška úroku medzi sporovými stranami v predloženej zmluve, nebola dojednaná i aplikácia Obchodného zákonníka, je nedôvodná. I keby teoreticky priznal, že úrok z omeškania žalobcovi patrí podľa § 369 v spojení s § 502 Obch. zák., je toho názoru, že pre jeho priznanie v súdom určenej výške, neboli dôvody a v tomto smere nebolo vykonané žiadne náležité dokazovanie. Možno predpokladať, že priznaná výška úroku z omeškania sa vzťahuje na úvery vyskytované v slovenských korunách a nie na úvery poskytované v GBP.

Odvolaťel' považuje za nepreskúmateľný aj výrok o trovách konania. Z jeho odôvodnenia nemožno zistiť, aké jednotlivé úkony trov právneho zastúpenia súd priznal.

Na odvolanie žalovaného dal odvolaciu odpoveď žalobca. Udáva, že prvostupňový súd riadne a dostatočne zistil skutkový stav vecí a na základe vykonaného dokazovania vec správne právne posúdil. Žalobca si svoj nárok na zaplatenie sumy 50 000,- GBP, uplatnil na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 10. 07. 2001 v B. medzi navrhovateľom ako predávajúcim a odporcom ako kupujúcim. Predmetom tejto zmluvy bol prevod 50.000 akcií spoločnosti J.. Uzatvorenie zmluvy navrhovateľ preukázal predložením originálu predmetnej zmluvy v anglickom jazyku s jej úradne overeným prekladom do jazyka slovenského.

Žalovaný v priebehu konania napadol platnosť uzatvorenej kúpnej zmluvy predložením písomného vyjadrenia štatutárnej zástupkyne žalovaného p. M., ktorá mala v mene žalovaného zmluvu podpísať. V predloženej vyjadrení popiera, žeby uvedenú zmluvu podpísala. Odporca pritom poukázal na očividnú odlišnosť úradne overeného podpisu p. M. na vyhlásení zo dňa 26. 01. 2006 a jej podpisu na kúpnej zmluve zo dňa 10. 07. 2001. Súd podľa nášho názoru správne vyhodnotil odporcom predložený dôkazný prostriedok ako nevierohodný a nepojal ho do svojho rozhodnutia. Pani M. nikdy v tomto spore nevypovedala ako svedok pred súdom, ani jej výsluch nebol žalovaným navrhovaný. Obdobne laické tvrdenie žalovaného o zrejmom nesúlade podpisov, neobstojí. Uvedené tvrdenia žalovaného žalobca považuje za jednoznačne účelové. Žalovaným nebol predložený žiaden relevantný dôkaz, ktorý by vylúčil, že na zmluve nie je vlastnoručný podpis p. M.. Podpisy boli urobené v rozpätí piatich rokov, čo síce môže ovplyvniť výzor písma, ale pravosť podpisu, môže relevantne spochybníť len znalec z odboru písmaoznactva.

Žalovaný v odvolaní poukázal na časový nesúlad medzi zápisom prevodu akcií na kupujúceho a podpísaním kúpnej zmluvy. Nikdy však nepopieral, že k prevodu akcií zo žalobcu ako predávajúceho na žalovaného ako kupujúceho, došlo. V konaní bolo jednoznačne preukázané, a to predložením overeného oficiálneho výpisu obchodného registra v Anglicku, ako aj výpoveďami účastníkov konania, že žalovaný nadobudol predmetné akcie v počte 50.000 kusov od žalobcu. Stalo sa tak bez toho, aby bola žalobcovi za prevedené akcie vyplatená akákoľvek odplata. Tieto skutočnosti neboli medzi účastníkmi nikdy sporné. Nesúlad dátumov medzi zápisom o prevode akcií a kúpnu zmluvou, mohol byť spôsobený i jednoduchou chybou v písaní a sám osebe nespôsobuje zánik nároku žalobcu na vyplatenie náležitej odplaty za prevod jeho akcií.

V konaní bolo jednoznačne preukázané, že došlo k prevodu akcií zo žalobcu na žalovaného, pričom nebol predložený žiaden dôkaz preukazujúci vyplatenie kúpnej ceny, resp. akejkol'vek odplaty za tento prevod, dokonca žalovaný ani nikdy netvrdil, že by k jej vyplateniu došlo. Žalobcovi tak vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie zodpovedajúcej odplaty, na základe platne uzatvorenej kúpnej zmluvy s dátumom uzavretia 10. 07. 2001.

Ak by však z akýchkoľvek dôvodov mala byť predložená písomná kúpna zmluva ako titul nadobudnutia akcií spochybnená, v každom prípade je nespochybniteľné, že na strane žalovaného došlo k nadobudnutiu majetku – 50.000 kusov akcií spoločností T. na úkor žalobcu. Takéto nadobudnutie majetku by v prípade absencie právneho dôvodu zakladalo nárok žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia. Suma, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu obohatil, by potom predstavovala sumu rovnajúcu sa kúpnej cene, s ktorou prejavili obe strany súhlas podpisom kúpnej zmluvy zo dňa 10. 07. 2001. Pokiaľ ide o určenie výšky úrokov z omeškania, odporca ani v tejto časti nespochybnil kvalifikovanie postup prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), bez pojednávania prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je právne dôvodné, prvostupňový súd rozhodol vecne správne, preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 OSP).

V podstate odvolací súd sa odvoláva na správne dôvody napadnutého prvostupňového rozsudku a na ne odkazuje aj účastníkov. K nim však odvolací súd dodáva:

Odvolateľ domáha sa neplatnosti zmluvy, ktorú uzavrel písomne aj podpísal, nevedno odkedy, svoj postoj zmenil, a teda časove na akú dlhú dobu zmluvu zo svojho pohľadu uzatváral. Svojím prejavom je viazaný do uzavretia zmluvy, ale aj potom. Ak zo strany odvolateľa išlo od počiatku o zastieraný (simulovaný) právny úkon z postoja žalobcu, ktorý zodpovedá aj z obsahu spisov vyplýva, že žalobca považoval a považuje právny úkon za platný a perfektný a v takom prípade sa účastník, ktorý ho považoval za zastretý, nemôže dovoľávať jeho neplatnosti voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý (§ 41a ods. 2 druhá veta Občianskeho zákonníka).

Značnú časť odvolania odvolateľ venuje námietkam, že prvostupňový súd sa nezaoberal tým, ktoré hmotné právo (ktorého štátu) mal použiť a podľa neho nároky priznať. Tu odvolateľ dosť nekonformne vykladá zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom č. 97/1963 Zb. Je nad rámec tohto odvolacieho konania rozoberať tento zákon, pretože, účastníci sú v konaní kvalifikovane zastúpení. K námietkam odvolateľa odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zásadne pre konanie pred slovenským súdom, sa použije slovenské právo procesné, takmer vždy a hmotné, ak to vyplýva z iných okolností. Buď je to voľba práva tam, kde to zákon pripúšťa, alebo je to upravené dvojstrannou alebo viacstrannou medzinárodnou zmluvou. Nestačí spochybníť použitie príslušného práva, ako to urobil odvolateľ, ale právne odôvodniť použitie iného práva, a ak je to potrebné, zabezpečiť aj príslušnú právnu normu iného štátu. K tomu účelu sú zriaďované aj advokátske kancelárie, ktoré zastupujú právnické alebo fyzické osoby pri uplatňovaní nárokov s cudzím prvkom. Odvolateľ síce namieta postup prvostupňového súdu, ale neuvádza, prečo je nesprávny a aký postup mal byť zachovaný.

Z obsahu spisov vyplýva, že postup prvostupňového súdu bol správny, správne bolo aplikované slovenské hmotné právo a tomu zodpovedá aj vecne správne napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu, ktoré v dôsledku toho odvolací súd potvrdil.

Úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP), preto mu boli priznané za 1 právny úkon (odvolacia odpoveď) zo základu 50 000,- GBP (3,000.000.-Sk) - 625,71 Eur + 6,31 Eur paušál, spolu teda 632,02 Eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková